

BORÍS KONSTANTINÒVITX VANSHTEIN

Presentat per Manuel Font i Altaba

El professor Borís Konstantinòvitx Vanshtein, fill de Moscou (Rússia), es graduà en física el 1945 i en metal·lúrgia el 1947, i obtingué el títol de candidat en física i matemàtiques (PhD), similar al nostre títol de doctor, l'any 1948. De 1949 a 1958 fou col·laborador científic, primer i investigador científic, després a l'Institut de Cristal·lografia de Moscou, on obtingué el títol de doctor (DSc) en l'especialitat de física i matemàtiques l'any 1955.

El seu desenvolupament científic en aquella època el féu conegut internacionalment com a expert en cristal·lografia estructural. Treballà amb el professor Shubnikov, creador de l'Institut de Cristal·lografia de Moscou. Per la seva dedicació a l'estudi de les molècules grans, proteïnes en particular, fou nomenat cap de laboratori d'estructura de proteïnes de l'Institut de Cristal·lografia, on va obtenir espectaculars èxits en aquest camp. A més, en el terreny de l'ensenyament, fou professor de cristal·lografia i física dels cristalls.

Per la seva personalitat dins del camp de la cristal·lografia va ésser president del Comitè Organitzador del VII Congrés Internacional de Cristal·lografia (1966); fou, així mateix, president del Consell Científic de Formació i Estructura dels Cristalls (1962-1977) i també presidí el Consell Científic de Microscòpia Electrònica (1963-1987). Fou membre del Comitè Executiu de la Unió Internacional de Cristal·lografia (1969-1975) i vice-president del mateix Comitè (1975-1978).

Va ésser l'editor dels quatre volums del llibre *Modern Crystallography*, publicat en rus i en anglès (1979-1986) i és membre des del 1976 de l'editorial Board que edita la revista internacional *Ultramicroscopy*, (Països Baixos) i des del 1977 de *Physics of solids*; des del 1982 també és membre del consell de redacció de la revista *Surface* i actualment del de la revista internacional *Crystallattice defects and Amorphous materials*. És editor en cap de *Kristallografiya*. El 1987 fou nomenat president del Consell Científic de Física Cristal·lina i el 1989 copresident del Comitè Organitzador del XII Congrés Europeu de Cristal·lografia.

Des del 1962 és el president de l'Institut de Cristal·lografia de l'Acadèmia de Ciències de la Unió Soviètica, actualment Acadèmia de Ciències de Rússia. Va ésser membre corresponent de l'Acadèmia de Ciències de la Unió Soviètica en l'especialitat de física de 1962 a 1976, i des del 1976 és membre en propietat (acadèmic) de l'Acadèmia de Ciències de la Unió Soviètica, actualment Acadèmia de

Ciències de Rússia. És membre del buró de la Divisió de Física General de l'Acadèmia des del 1974, i des del 1986 n'és vice-president.

Entre les seves distincions figuren la d'ésser membre de l'Acadèmia Alemanya de Naturalistes «Leopoldina» (1977), membre corresponent de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, 1985, membre honorari de la Societat Lorant Eötvös de Física d'Hongria i membre estranger de l'Acadèmia de Ciències de Polònia. Ha estat Ewald Prize de la Unió Internacional de Cristal·lografia i doctor *honoris causa* de les universitats de Keele i de York, del Regne Unit.

El nombre de treballs científics, comunicacions i monografies publicats pel professor Vainshtein és molt abundant, 538 en total, la qual cosa en fa impossible la relació. Són escrits en diferents llengües les quals depenen de la revista o país on foren publicades. De totes maneres, n'existeix una relació en la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans, escrites en rus, per a aquelles persones que hi estiguin interessades.

El professor Vainshtein ha tingut una afectuosa i científica amistat amb els investigadors que treballem a Catalunya, on ha pronunciat diverses conferències a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona i a l'Institut d'Estudis Catalans.

Fou ell en temps de l'existència de la URSS, quan els intercanvis eren d'origen estatal, qui proposà i signà un conveni de col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans que permeté realitzar dos seminaris que foren publicats en el nostre Institut.

Tot el conjunt de circumstàncies expressades fa que sigui un gran honor per a mi proposar que el professor Borís Konstantinòvitx Vainshtein sigui nomenat membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans.